

Men individuellt förskrivna hjälpmedel kan användas i dessa aktiviteter, om de fungerar och är anpassade för ändamålet

5 Ansvar

5.1 Region Uppsala

Inför utskrivning från slutenvården ska slutenvården säkerställa att den enskildes eventuella behov av individuellt förskrivna hjälpmedel, bedöms och förskrivs enligt utskrivningsprocessen och Vård i Samverkan, ViS.

Detta kan ske genom förskrivning i slutenvården eller att förskrivaren i slutenvården och förskrivaren i kommunen har dialog om åtgärd. Se* ViS ¹ Rehabilitering, habilitering och hjälpmedel i samverkan

Hjälpmedel för barn

Region Uppsala har ansvar för hjälpmedel för barn och ungdomar upp till 21 års ålder. Det finns en länsgemensam rutin för hur överlämning av hjälpmedelsansvar och kostnader ska gå till när brukaren fyller 21 år.

Syn- och hörsel, tal- kommunikations och ortopedtekniska hjälpmedel

Region Uppsala ansvarar för dessa hjälpmedel oavsett ålder.

5.2 Asylsökande och hem för vård och boende, HVB hem

Region Uppsala ansvarar för all hälso- och sjukvård inklusive individuell hjälpmedelsförskrivning för personer oavsett ålder, som vistas på HVB-hem samt till asylsökande personer som inte har permanent uppehållstillstånd och personnummer.

5.3 Östhammars kommun

Östhammars kommun äger samtliga inköpta medicintekniska hjälpmedel och har det primära ansvaret.

Vård och omsorgsnämnden (VoN), är ansvarig vårdgivare i Östhammars kommun.

VoN antar riktlinjer för förskrivning av individuella hjälpmedel, fastställer hjälpmedelsverksamhetens budget, förskrivningsbara produktgrupper och prioriteringar för dessa. VoN föreslår avgifter samt fastställer och godkänner riktlinjen för individuellt förskrivna hjälpmedel i Östhammars kommun.

Kommunfullmäktige beslutar om eventuella avgifter.

Hjälpmedelsverksamheten är organiserad under Sektor Omsorg Produktion.

Sektor Omsorg ansvarar och fastställer produktundergrupper, kriterier vid förskrivning samt rutiner vid förskrivning av individuellt förskrivna hjälpmedel. Hjälpmedelsverksamheten ansvarar för att det finns rutiner som möjliggör en rättssäker, effektiv och likvärdig handläggning och hantering av hjälpmedel inom Östhammars kommun.

Hjälpmedelsverksamhetens budget omfattar samtliga individuellt förskrivna hjälpmedel som kostar upp till 85 000 kr. Dyrare hjälpmedel bekostas centralt.

---

¹ * ViS - Vård i Samverkan, Rehabilitering, habilitering och hjälpmedel i samverkan

5.4 Verksamhetschef enligt HSL

Verksamhetschefen ansvarar för att verksamheten organiseras så att individuellt förskrivna hjälpmedel hanteras och används på ett säkert sätt enligt gällande lagar, föreskrifter och författningar.

5.5 Enhetschef

Enhetschef inom *Enheten för hjälpmedel, förebyggande och rehab*, ansvarar för att personalen har den kompetens som krävs utifrån roller och ansvar. Enhetschefen har budgetansvaret för enheten.

5.6 Enhetschef SÄBO och LSS

Respektive enhetschef ansvarar för att det finns basutrustning som är aktuell för målgruppen och verksamheten samt att omsorgspersonalen har kompetens att hantera de hjälpmedel som förekommer (basutrustning och individuellt förskrivna).

5.7 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

MAS ansvarar för att hälso- och sjukvården är av god kvalitet och att vård och behandling är ändamålsenlig och säker. MAR har motsvarande ansvar för rehabiliteringsfrågor och utreder allvarliga händelser som rör rehabilitering och hjälpmedel. MAS och MAR är ansvariga för anmälan av Lex Maria i enlighet med Patientsäkerhetslagen och HSLF:FS (2017:42). MAS och MAR gör bedömningen om en avvikelse ska skickas till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) eller ej.

5.8 Hjälpmedelsansvarig (HAL)

Tar fram riktlinjer och rutiner för förskrivning av individuellt förskrivna hjälpmedel. Introducerar nyanställd HSL-personal om riktlinjer, rutiner samt regler för förskrivbarbehörighet. Organiserar hjälpmedelsmöten mellan hjälpmedelsverksamheten och rehabpersonal. Ordnar utbildning om hjälpmedel med leverantörer för förskrivare.

Är sakkunnig (tex, riktlinjer och rutiner) vid de kontinuerliga madrassutbildningarna med kommunens hemsjuksköterskor. Organiserar och genomför rollatortält i kommunen en gång per år. Representerar kommunen i det länsövergripande samarbetet i Uppsala Län och är representant i kvalitetsuppföljning och framtagande av avtal för Hjälpmedel i Uppsala Län, HUL samt övriga avtal gällande individuella hjälpmedel. I ansvaret ingår att vara ett stöd för förskrivare och övriga frågor kring förskrivningsprocessen. Det ingår även att vara sakkunnig gentemot kommunens verksamheter, brukarorganisationer och politiken. HAL är delaktig i beslut i särskilda hjälpmedelsärenden, övertag av hjälpmedel från regionen för personer som fyller 21 år samt flyttärenden.

5.9 Ansvarig Hjälpmedelsförråd

Ansvarar för samtliga hjälpmedel i kommunens hjälpmedelsförråd med inköp, fakturahantering och struktur i förrådet. Förser enhetschef och ekonom varje månad med information om kostnader utifrån fakturaunderlag från HUL. Sköter inventariemärkning av hjälpmedel. Är ett stöd till förskrivarna gällande aktuellt sortiment och lager. Sköter logistik för hjälpmedelsleveranser i kommunen. Har koll på och uppdaterar de gemensamma dokumenten på G: (K: from 24-01-01) för förskrivare, Arbetsmarknadsenheten AME och hjälpmedelsverksamheten. Uppdaterar hjälpmedelsbroschyr och övrigt informationsmaterial utifrån MDR. Sammankallar till dialogmöten mellan AME och Hjälpmedelsverksamheten. Är sakkunnig (madrasskunskap) vid de kontinuerliga madrassutbildningarna med kommunens hemsjuksköterskor. Organiserar och genomför rollatortält i kommunen en gång per år. Beställer och bevakar tillgången på brådskande hjälpmedel i basförrådet. Stödjer AME:s förrådspersonal i hjälpmedelskunskap, hantering, kassering och vårdhygien.

5.10 Legitimerad personal

Legitimerade arbetsterapeuter, sjukgymnaster, fysioterapeuter och sjuksköterskor med förskrivarbehörighet, ansvarar för bedömning och förskrivning av individuella hjälpmedel enligt förskrivningsprocessen samt utifrån kommunens riktlinjer och rutiner.

5.11 Patient

Ett individuellt förskrivet hjälpmedel är ett lån av Östhammars kommun. Patienten ansvarar för att kontakta förskrivaren om hjälpmedlet inte fungerar som det är tänkt, går sönder, om behovet förändras, inför flytt med mera. När behovet upphör ska hjälpmedlet återlämnas rengjort. Om patienten använder hjälpmedlet på ett sätt som det inte är avsett för, står brukaren själv ansvarig om olycka eller skada inträffar och kommunen kan återta hjälpmedlet.

6 Organisation för hjälpmedelshantering

6.1 HUL (Hjälpmedel Uppsala Län)

Kommunerna i länet (utom Älvkarleby) har ett samverkansavtal med HUL.

HUL är länets kommunala hjälpmedelscentral som hanterar kommunägda (K hjälpmedel) och HUL hjälpmedel för patienter från 21 års ålder. HUL hanterar bland annat köp- och säljsystem där kommunerna inom HUL-samarbetet köper och säljer avancerade begagnade HUL hjälpmedel mellan varandra. Syftet med köp- och säljsystemet är att få en kostnadseffektiv hantering av avancerade hjälpmedel till en hög kvalitet och säkerhet samt effektiv återanvändning av hjälpmedel över länet. Exempel på HUL hjälpmedel är manuella rullstolar, elektriska rullstolar, vård sängar, personlyftar och kognitiva hjälpmedel.

HUL tillhandahåller även konsultation, teknisk service och förskrivarutbildningar. De ansvarar också för upphandling av både HUL- och K-hjälpmedel. HUL ansvarar för verksamhetssystemet för bland annat information till länets förskrivare och hjälpmedelsverksamheter, lagersaldo, aktuellt hjälpmedelssortiment, registrering av individuella hjälpmedel per brukare. HUL ansvarar för hjälpmedelskörningar till och från kommunernas hjälpmedelsförråd, privata adresser (vård sängar och andra stora tunga hjälpmedel).

